

① しゃちほ
鯨張る

- Být napjatý; mít napjaté tělo; chovat se formálním způsobem.
- (dosl.) „Napnout se (jako) *šačihoko*.“
- Odpovídá angl. *to stiffen up (the nerves); to be tense; to stand on ceremony.*
- Podobá se českému ‘trvat na formalitách.’

Alternativní forma: しゃちほこぼる

しゃっちょこぼる

例文： 夢から醒めた青木巡査は、鯨張って敬礼などした。

‘Strážník Aoki, který se probudil ze snu, stál pevně zpříma, jako kdyby salutoval.’¹

Poznámky k formě:

- 鯨 *šačihoko* mytický kapr s hlavou lva a tělem ryby, má natažený ocas natočený nahoru
- 張る *haru* ‘napne, natáhne’

② しゃ かま
斜に構える

- Nebrat věci vážně, nevypořádávat se s nimi seriózně; neřádný, lajdácký postoj; cynický postoj.
- (dosl.) „Postavit se bokem.“
- Terminologie *kendó*: dát meč bokem (nebrat souboj vážně, nepostavit meč čelem proti soupeři).²

¹ <http://yourei.jp/%E9%AF%B1%E5%BC%B5%E3%82%8B>

² 『例解学習ことわざ辞典』

- Podobá se angl. *dog it; take it lightly; turn a blind eye; turn a deaf ear.*
- Podobá se českému ‘lajdák, flink, fláká to, dělá to polovičatě, dělá to na půl, bere to na lehkou váhu.’

Jiné užití: しゃ かま じんせい おく 斜に構えて人生を送る。³ ‘strávit život cynicky’

例文: じぶん おやいじょう じぶん あい ひと 自分の親以上に自分を愛してくれる人なんているわけないさ、
しゃ かま たいど にんげんふしん よ と斜に構える態度です。こういう人間不信の目で世の中を見たら、
きたな キレイなものも汚く見えるからです。⁴

‘Postoj, že přece nemůže být nikdo, kdo by nás nemiloval víc než vlastní rodiče, je cynický, protože budeme-li se na svět dívat takovouto perspektivou s nedůvěrou v lidi, budou se nám i krásné věci jevit jako ošklivé.’

Poznámky k formě:

- 斜 *ša* (音), *hasu, nana* (訓) sklon, nakloněný, šikmý, kosý, křivý, diagonální
- 構える *kamaeru* vybudovat, spravovat, připravit se k, zaujmout postoj

③ なんこうふらく 難攻不落

- Popisuje nedobytnost'.⁵

³

<http://ejje.weblio.jp/content/%E6%96%9C%E3%81%AB%E6%A7%8B%E3%81%88%E3%81%A6%E4%BA%BA%E7%94%9F%E3%82%92%E9%80%81%E3%82%8B>

⁴ <http://yourei.jp>, Iwacuki Kendži, *Onna wa otoko no doko o miteiru ka*, 2002

⁵ LABUS, David a Jan SÝKORA, *Japonsko-český studijní znakový slovník*. Praha: Paseka. 2005.

- Môže vyjadrovať aj tvrdohlavý, neústupný postoj.
- Podobné slovenskému ‘tvrdohlavý ako baran’.

例文： 難攻不落^{しろ}の城にしてくれ。

‘Urob z toho nedobytný zámok.’⁶

Poznámky k formě:

- 難 *nan* (音) ‘potiaž’
- 不 *fu* prefix záporu

④ ^{しちてんはっき}七転八起

- Napriek všetkým neúspechom sa musíme znovu postaviť na nohy.
- (dosl.) „Sedem pádov, osem postavení sa.“
- Odpovedá angl. *A flower blooms more than once.*
- Podobá sa slovenskému ‘Chybami sa človek učí.’

Alternatívna forma: ^{ななころ や お}七転び八起き

^{しちてんはっき}七顛八起

例文： しかし前半生^{ぜんはんせい}では、七転八起のたとえ通り、何回^{どお}でもやり直し^{なんかい なお}がきく。⁷

‘Ale v prvej polke života, ako aj v príklade siedmich pádov a ôsmich postavení sa, funguje, keď budeme zkúšať veľa krát zasa a znovu.’

Poznámky k formě:

- 転ぶ *korobu* ‘(z)valiť sa’
- 起きる *okiru* ‘vstať’

⁶ BCCWJ

⁷ BCCWJ